

naam, niet zelden plotseling en zonder eenige redenen gevangen gezet werden. Men deed dit, om hun geloofsgenooten geld af te persen. Dezen immers voelden zich dan moreel verplicht, om groote geldsommen bijeen te brengen, waarvoor de gevangenen konden worden losgekocht.

Stierf een van hen in de gevangenis, dan moesten de joden, met hun diep piëteitsgevoel voor afgestorvenen, zich somtijds zelfs de grootst mogelijke opofferingen getroosten, om het lijk een behoorlijke begrafenis te bezorgen. In den loop der tijden nu werd het als een godsdienstplicht van hooge beteekenis beschouwd, tot het loskopen van gevangenen bij te dragen, en dezen plicht noemde men „pidjon sjeboeïm”.

Welnu, aan het einde van de bede wordt erop gewezen, dat de plicht, hier bij te staan en te helpen zoo groot is als die van het loskopen van gevangenen, m. a. w. de inlijving bij het leger werd gelijk gesteld met gevangenisstraf, aan onschuldigen opgelegd!

Met dezen staat van zaken voor oogen is het duidelijk, hoe weinig populair de wet op de conscriptie vooral onder de joden, ook van die, welke in ons land woonden, was. Het moge waar zijn, dat hier de Israëlieten in betere conditie verkeerden dan hunne geloofsgenooten in Frankrijk: daar immers (zie Naber: Overheersching en Vrijwording bldz. 79) werd het, bij decreet van 17 Maart 1808, den Israëlieten niet vergund plaatsvervangers te stellen; hier wist de intendant d'Alphonse ook op dat punt voor de Hollandsche joden gelijkstelling met de andere burgers te verwerven. In weerwil van dit voorrecht echter wilden velen zich aan den toen immers zoo moeielijken krijgsdienst onttrekken, en zij konden dit althans voor een enkel jaar betrekkelijk gemakkelijk, zonder zich aan eenig gevaar van als deserteur of onwillige bechouwd en behandeld te worden, bloot te stellen.